

Spis treści:

1. Zakres świadczonych usług i lokalne uwarunkowania ich świadczenia przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu	2
2. Standardy jakościowe usług oraz wpływ ustalonych taryf na ich poprawę	4
2.1. Analizy jakości wody i ścieków	4
2.2. Organizacja obsługi klientów	6
2.3. Opłata abonamentowa	6
3. Zakres informacyjny uzasadnienia	7
4. Ustalenie poziomu niezbędnych przychodów	7
5. Rodzaje cen i stawek opłat	10
6. Metoda kalkulacji cen i stawek opłat	10
7. Skutki finansowe wprowadzenia nowej taryfy	11
8. Spis tabel obliczeniowych	14

1. Zakres świadczonych usług i lokalne uwarunkowania ich świadczenia przez ZWIK Sp. z o.o. w Raciborzu

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Raciborzu do lipca 2006r. działając w formie zakładu budżetowego należał zgodnie z art. 5 pkt. 2 „Ustawy o finansach publicznych” do sektora finansów publicznych. Szczegółowe zasady funkcjonowania zakładów budżetowych określa art. 19 ww. ustawy.

21 czerwca 2006r. na mocy Uchwały NR XLIV/669/2006 Rady Miasta Racibórz, nastąpiła likwidacja i przekształcenie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Raciborzu w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Uchwała weszła w życie z dniem 1 lipca 2006 r. Na mocy § 2 pkt 1 i 2 Uchwały, Spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu związane z jego działalnością, a składniki mienia przekształconego Zakładu stały się majątkiem Spółki. Zgodnie z § 1 Uchwały, Miasto Racibórz posiada 100 % udziałów w spółce.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością jest zarejestrowany w Sądzie rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000263735.

Siedziba przedsiębiorstwa mieści się w Raciborzu, a obszar jego działalności obejmuje Gminę Miasto Racibórz i część gminy Kornowac (sprzedaż hurtowa wody).

Przedsiębiorstwo prowadzi działalność obejmującą:

- zbiorowe zaopatrzenie w wodę, w tym: zapewnienie dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny; rozbudowę, remont i modernizację urządzeń wodociągowych oraz wykonywanie podłączeń odbiorców,
- zbiorowe odprowadzenie ścieków, w tym: zapewnienie odprowadzenia ścieków w sposób ciągły i niezawodny; rozbudowę, remont i modernizację urządzeń kanalizacyjnych, wykonywanie podłączeń odbiorców oraz prowadzenie ewidencji istniejących zbiorników bezodpływowych,
- prowadzenie działalności pomocniczej, w tym: hurtowa sprzedaż wody, eksploatacja i konserwacja sieci kanalizacji deszczowej oraz świadczenie usług w zakresie: instalacji wodomierzy, wykonywania badań laboratoryjnych oraz robót ziemnych sprzętem budowlanym.

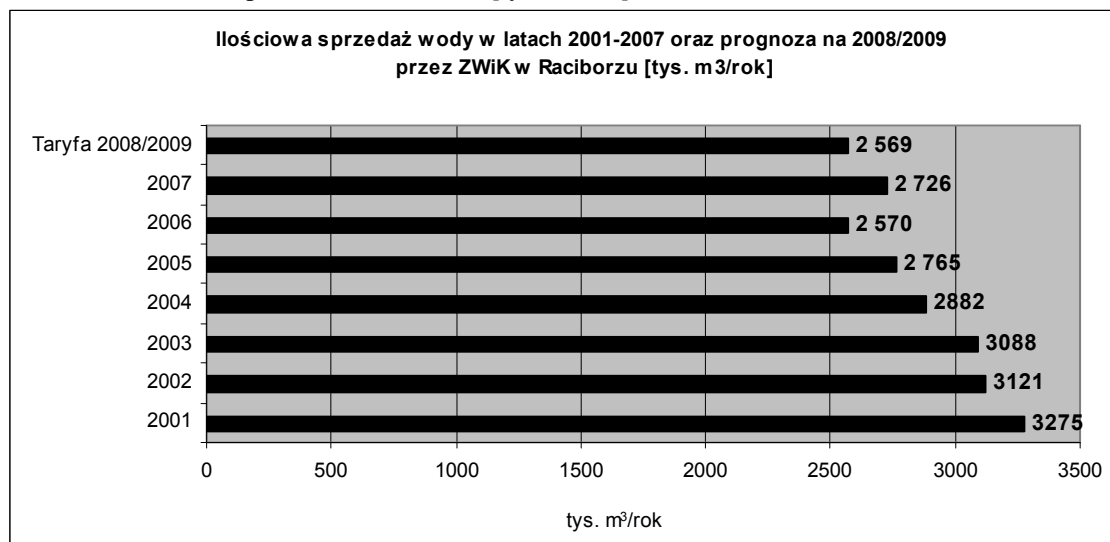
Do sieci wodociągowej w Raciborzu podłączonych jest ok. 99% ludności. Natomiast z systemu kanalizacji korzysta 86% mieszkańców miasta. W związku z realizowaną inwestycją zgłoszoną do dofinansowania z Funduszu Spójności, liczba osób obsługiwana przez system kanalizacji zbiorczej wzrośnie w 2009 roku do blisko 100%.

Przedsiębiorstwo prowadzi statutową działalność dostawy wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków na terenie Gminy Miasta Racibórz. Dodatkowo świadczy swoje usługi dla odbiorców z gminy Kornowac (sołectwa: Kornowac i Pogrzebień). Działająca na terenie gminy Kornowac Spółka Wodociągowa Pogrzebień – Kornowac nie posiada własnych ujęć wody i dystrybuuje do mieszkańców wodę zakupioną z Przedsiębiorstwa w Raciborzu. Na terenie innych gmin ościennych funkcjonują obecnie niezależne podmioty gospodarcze, które zaopatrują odbiorców w wodę pitną.

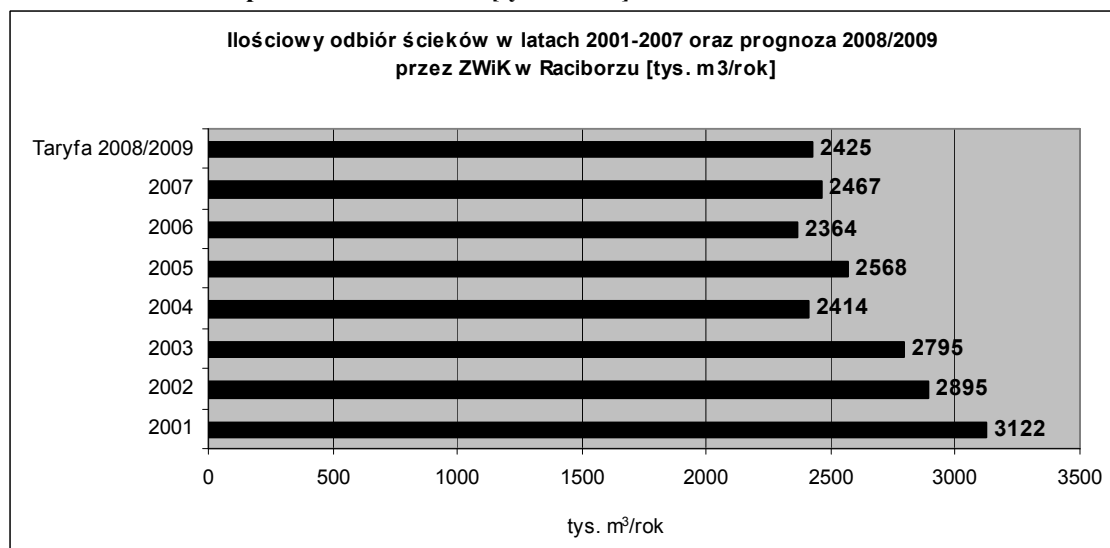
Od roku 2001 zauważalny jest systematyczny spadek konsumpcji jednostkowej wody przez gospodarstwa domowe oraz pozostałe jednostki korzystające z usług Przedsiębiorstwa. Ma to swoje odzwierciedlenie w nominalnym spadku sprzedaży wody i odbioru ścieków. Analizując okres 2001 - 2007 spadek sprzedaży wody wyniósł 17%, natomiast w zakresie usług odbioru i oczyszczania ścieków aż 21%. Tendencje spadkowe sprzedaży usług przez Przedsiębiorstwo w Raciborzu prezentują poniższe wykresy (1 i 2).

Wykres 1. Dostawa wody w latach 2001-2007 (oraz prognoza na rok taryfowy 2008/2009) przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu [tys. m³/rok].

Wykres 2. Odbiór ścieków w latach 2001-2007 (oraz prognoza na rok taryfowy 2008/2009) przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu [tys. m³/rok].

W wyniku realizacji projektu pn.: „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu” nastąpi wzrost popytu na skutek dokonania nowych przyłączeń do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Umożliwi to w pewnym stopniu rekompensatę spadku popytu od aktualnych odbiorców. Etapowość realizacji projektu pozwoli na uchwycenie wygenerowanego przez nowych odbiorców popytu na wodę oraz ilości odprowadzonych ścieków w kolejnych okresach. Przewiduje się nieznaczny spadek popytu w okresie obowiązywania nowej taryfy 2008/2009 w stosunku do roku 2007 zarówno dla wody, jak i ścieków.

W wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla Kontraktu nr 2004/PL/16/C/PE/106-02 pn. „Budowa i modernizacja sieci wodociągowej, budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej, budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej oraz budowa ujęcia wody

Strzybnik” na kwotę 17 954 260 EUR netto nastąpiło znaczne przekroczenie planowanej wartości nakładów inwestycyjnych Projektu (szacunkowa wartość Kontraktu II zgodnie z wyceną na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych wynosiła 11 149 148 Euro).

W ramach realizowanego Projektu pozostaje do zawarcia ostatni kontrakt na roboty – kontrakt nr 2004/PL/16/C/PE/016-01 pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Raciborzu”. Koszty realizacji tego kontraktu zgodnie z wyceną w postaci Planowanych Kosztów Robót Budowlanych wynoszą 6 617 834 Euro.

W związku ze znacznymi przekroczeniami planowanych kwot kontraktów budowlanych Rada Miasta w dniu 25 października 2006r podjęła uchwałę nr XLVII/734/2006 w sprawie wyrażenia zgody na podział realizowanego Projektu Funduszu Spójności nr 2004/PL/16/C/PE/016 pn.: „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu” na dwie części, a podmiotem odpowiedzialnym za realizację Kontraktu I, tj. modernizacji oczyszczalni ścieków stał się Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Raciborzu.

W związku z koniecznością sfinansowania całości kontraktu ze środków krajowych, niezbędnym będzie pozyskanie przez Spółkę długookresowej pożyczki inwestycyjnej na warunkach umożliwiających dalszą kontynuację Projektu oraz zapewniających długookresową stabilność finansową Spółki. Skutkuje to koniecznością corocznego generowania przez ZWiK Sp. z o.o. odpowiedniej nadwyżki finansowej (zysk netto + amortyzacja).

2. Standardy jakościowe usług oraz wpływ ustalonych taryf na ich poprawę

W zakresie jakości świadczonych usług ZWiK Sp. z o.o. realizuje zadania określone:

- w statucie ZWiK stanowiącym załącznik do Uchwały Rady Miasta Raciborza Nr XXX/557/2001 z dnia 28.02.2001 r. (na mocy Uchwały NR XLIV/669/2006 Rady Miasta Racibórz z 21 czerwca 2006r., Spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu związane z jego działalnością).
- regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków” wprowadzonym Uchwałą Rady Miasta Raciborza Nr XXXVIII/574/2005 z dnia 21.12.2005. oraz po zmianie wprowadzonej Uchwałą Rady Miasta Raciborza Nr VII/86/2007 z dnia 25.04.2007r.
- w umowach z poszczególnymi odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz w przepisach prawnych dotyczących ochrony środowiska i ustalających wymagania dotyczące, jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2.1. Analizy jakości wody i ścieków

Bieżące analizy jakości wody i zawartości zanieczyszczeń w ściekach prowadzone są przez organizacyjnie wydzielone w tym celu laboratorium własne wyposażone w wymagany i nowoczesny sprzęt.

▪ **Badania wody**

Woda surowa i uzdatniona

Badania jakości wody surowej i uzdatnionej w stacjach uzdatniania wody na terenie Raciborza prowadzone są z częstotliwością przedstawioną w tabeli 1. Badaniu podlegają następujące parametry: barwa, mętność, pH, przewodność, smak, zapach, mangan, żelazo, amoniak, azotany, azotyny, siarczany, chlorki, twardość, bakterie grupy Coli, ogólna liczba bakterii (370C), ogólna liczba bakterii (220C).

Tabela 1. Częstotliwość prowadzenia badań jakości wody surowej i uzdatnionej

Stacja uzdatniania wody	Częstotliwość prowadzenia badań	
	Woda surowa	Woda uzdatniona
SUW ul. 1 Maja	2 x w miesiącu; 1 x w tygodniu (mangan, żelazo, bakterie)	1 x w tygodniu 2 x w miesiącu (siarczany)
SUW ul. Gamowska	1x w miesiącu	1x w miesiącu
SUW Sudół	1x w miesiącu	1x w miesiącu

Woda w sieci wodociągowej

Na terenie miasta Raciborza prowadzony jest monitoring wody w sieci wodociągowej w 57 punktach tzw. końcówkach sieci, z częstotliwością 1 x 3 miesiące każda końcówka. Badaniu podlega: barwa, mętność, odczyn, przewodność, zapach, smak, żelazo, chlorki, bakterie grupy Coli, ogólna liczba bakterii na agarze.

- **Badania ścieków**

Badania jakości ścieków surowych dopływających na oczyszczalnię i oczyszczonych zrzucanych do rzeki Odry prowadzone są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29.11.2002 r. (Dz.U. 02.212.1799). W sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego. Szczegółowy wykaz częstotliwości badań poszczególnych parametrów przedstawia tabela 2.

Ścieki dopływające do oczyszczalni pobierane są z rurociągu tłocznego Dn 800 mm między pompownią I-go stopnia, a piaskownikiem. Z kolei ścieki zrzucane do odbiornika pobierane są z koryta pomiarowego ze zwężką Venturiego typu KPV-VIII, wyposażonego w przepływomierz ultradźwiękowy.

Tabela 2. Monitoring ścieków surowych i oczyszczonych na oś Racibórz.

Oczyszczalnia ścieków	Częstotliwość prowadzenia badań	
Rodzaj parametru	Ścieki surowe	Ścieki oczyszczone
Ph, CHZT, BZT5, azot amonowy, azot ogólny, fosfor ogólny, zawiesina, zasadowość	2 x w miesiącu	2 x w tygodniu
Azot azotanowy, azot azotynowy, fosforany, siarczany, chlorki	1x w miesiącu	1x w miesiącu
Chrom, kadm, miedź, nikiel, ołów, srebro, wanad, rtęć, arsen	Nie dotyczy	1x w roku

- **Badania osadów**

Badania osadów ściekowych są wykonywane co dwa miesiące w zakresie:

Analizy chemicznej obejmującej: wapń, magnez, cynk, ołów, kadm, chrom, miedź, nikiel, rtęć, odczyn pH, sucha masa, substancje organiczne, azot ogólny Kjeldahla, azot amonowy, fosfor ogólny. Analizy biologicznej obejmującej: Bakterie z rodzaju Salmonella, jaja Ascaris sp., jaja Trichuris sp., jaja Toxocara sp.

- **Badanie stanu technicznego sieci wodociągowej i kanalizacyjnej**

Służby ZWiK Sp. z o.o. dokonują kontroli sieci wodociągowej: Ad hoc dzielnic, w których zanotowano nadmierne zużycie wody. Kontrole nocne – 1 raz na kwartał z wykorzystaniem lokalizatora do wykrywania wycieków, 1 raz w roku kontrola armatury na całości sieci wodociągowej. Służby ZWiK Sp. z o.o. dokonują kontroli sieci kanalizacyjnej: Całodobowa za pomocą kamery TV. Okresowo dokonywane są przeglądy luzów przy pracach pilnych.

2.2. Organizacja obsługi klientów

Dla poprawy jakości obsługi klientów zostało utworzone stanowisko pracy do spraw obsługi klienta, zajmujące się skargami, wnioskami i pozostałymi sprawami wnoszonymi przez poszczególnych usługobiorców.

Celem bieżącego regulowania wszelkich zgłoszeń od odbiorców uruchomiona jest całodobowa służba dyspozytorska, dysponująca odpowiednimi środkami technicznymi potrzebnymi do przyjmowania i obsługi zgłoszenia.

2.3. Opłata abonamentowa

Obowiązująca w przedsiębiorstwie ewidencja księgowa oraz ewidencja sprzedaży umożliwiła zawarcie w taryfach opłaty abonamentowej (stałej). Jest to zgodne z przepisami Rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenia taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. nr 127, poz. 886), a w szczególności z § 5 tego rozporządzenia.

Wdrożenie ww. systemu pozwala Przedsiębiorstwu zabezpieczyć gotowość do świadczenia usług poprzez pozyskanie gwarancji wygenerowania środków na pokrycie minimalnego poziomu kosztów bieżących utrzymania ciągłości dostaw. Opłata abonamentowa jest kalkulowana w oparciu o koszty eksploatacji i utrzymania w gotowości urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, koszty odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego, koszty rozliczenia należności oraz koszty prowadzenia ewidencji odbiorców. Stawka opłaty abonamentowej w taryfie na 2008/2009r. naliczana będzie comiesięcznie każdemu odbiorcy niezależnie od ilości pobranej wody lub odprowadzonych ścieków. Stawka opłaty abonamentowej wyrażana jest w złotych na odbiorcę na miesiąc.

Przy rozliczeniach za dostarczoną wodę w taryfie na 2008/2009r. stawka opłaty abonamentowej jest zróżnicowana i obejmuje:

- a/ stawkę opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń wodociągowych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) dla odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy do 20 mm,
- b/ stawkę opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń wodociągowych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) dla odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy powyżej 20 mm do 40 mm,
- c/ stawkę opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń wodociągowych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) dla odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy powyżej 40 mm,
- d/ stawkę opłaty abonamentowej za rozliczenie wodomierza (w tym kosztów odczytu, rozliczenia należności oraz prowadzenia ewidencji odbiorców),
- e/ stawkę opłaty abonamentowej za rozliczenie wodomierza w przypadku wody bezpowrotnie zużytej.

Przy rozliczeniach za odbiór ścieków w taryfie na 2008/2009r. stawka opłaty abonamentowej jest zróżnicowana i obejmuje:

- a/ stawkę opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń kanalizacyjnych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) dla odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy do 20 mm,
- b/ stawkę opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń kanalizacyjnych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) dla odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy powyżej 20 mm do 40 mm,
- c/ stawkę opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń kanalizacyjnych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) dla odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy powyżej 40 mm.

W zakresie stawki opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń wodociągowych podstawą są koszty ich eksploatacji i utrzymania w wysokości **7,6%** całości tych kosztów, a w zakresie

stawki opłaty abonamentowej za utrzymanie w gotowości urządzeń kanalizacyjnych podstawą są koszty ich eksploatacji i utrzymania w wysokości **6,0%** całości tych kosztów ponoszonych przez Przedsiębiorstwo.

3. Zakres informacyjny uzasadnienia

Zgodnie z rozporządzeniem, Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązane jest dołączyć do uzasadnienia wniosku o zatwierdzenie taryfy szereg tabel określonych w załączniku do rozporządzenia.

Tabele zaprezentowane w niniejszym materiale zostały dostosowane do specyfiki ewidencji księgowej Przedsiębiorstwa oraz zszytetyzowane dla uproszczenia analizy.

Ponadto zgodnie z § 19 pkt 3 rozporządzenia do uzasadnienia wniosku o zatwierdzenie taryf zostanie dołączony wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych oraz sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy.

4. Ustalenie poziomu niezbędnych przychodów

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia taryfowego niezbędne przychody przedsiębiorstwa wynikające z cen i stawek opłat planowanych na rok obowiązywania taryf, a więc na okres od 1 lipca 2008 r. do 30 czerwca 2009 r., powinny uwzględniać:

- koszty eksploatacji i utrzymania,
- opłaty za korzystanie ze środowiska,
- spłaty rat kapitałowych ponad wartość amortyzacji,
- spłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- rezerwy na należności nieregularne,
- marżę zysku.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Raciborzu nie korzystał z pożyczek i kredytów na finansowanie inwestycji w systemie wodno-ściekowym. W okresie od 1 lipca 2008 r. do 30 czerwca 2009 r. zakłada się, że planowane niezbędne przychody przedsiębiorstwa nie obejmą spłat rat kapitałowych ponad wartość amortyzacji oraz spłat odsetek od zaciągniętych kredytów i/lub pożyczek.

Przedsiębiorstwo przyjęło szereg założeń i rozwiązań metodycznych mających na celu prawidłową kalkulację cen i stawek opłat zdefiniowanych w rozporządzeniu taryfowym, a opisanych poniżej.

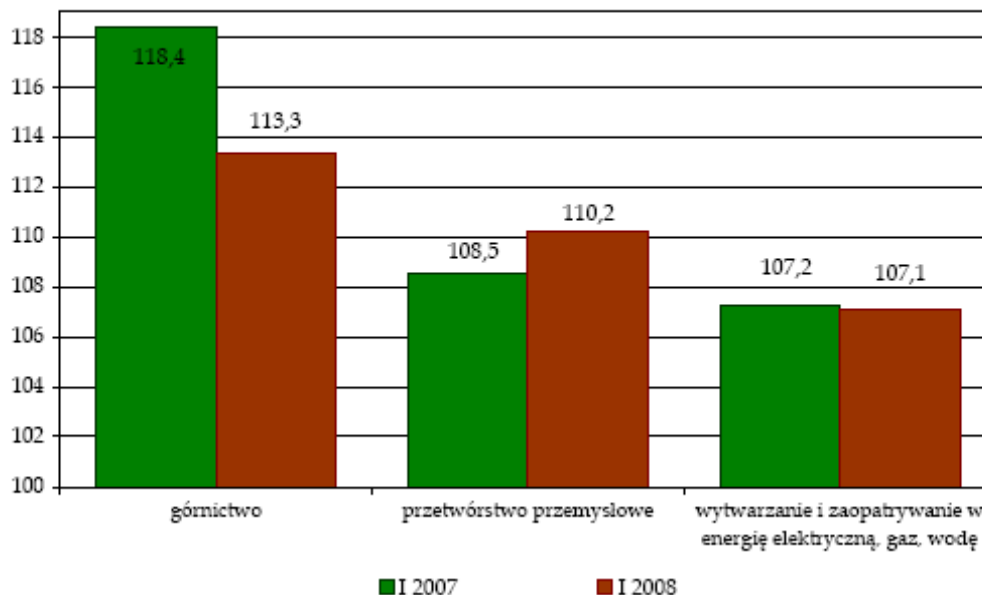
Koszty eksploatacji i utrzymania, które stanowią podstawę do planowania na rok obowiązywania nowych taryf, to koszty roku obrachunkowego, poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w okresie od 1 marca 2007 r. do 29 lutego 2008 r. Zgodnie z § 8 rozporządzenia, na podstawie ustawy budżetowej na 2008 r., do kalkulacji taryfowych przyjęto średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych zaplanowany na 2008 r. w wysokości 102,3 (odpowiedni rok poprzedzający = 100,0) /*Art. 25 projektu ustawy budżetowej na 2008 r. – druk Sejmowy nr 16, Rozdział I Uzasadnienia do projektu Ustawy budżetowej na 2008 r.*/, lub średnioroczny wskaźnik wzrostu cen produkcji przemysłowej w wysokości 2,9% (koszty usług obcych, materiały) / *Rozdział I Uzasadnienia do projektu Ustawy budżetowej na 2008 r.*/. W następnej kolejności, większość pozycji kosztów rodzajowych, zgodnie z zasadami określonymi w § 8 pkt 1 Rozporządzenia, została powiększona o wartość ww. wskaźników. Niektóre pozycje kosztów rodzajowych zostały zaplanowane w inny sposób, który wynika z trendów makroekonomicznych, ich specyfiki oraz uwarunkowań ekonomicznych Przedsiębiorstwa. Dotyczy to w szczególności amortyzacji oraz wynagrodzeń i energii:

- Koszty amortyzacji – przyjęto na podstawie sporządzonego planu odpisów amortyzacyjnych na okres 1 lipca 2008 – 30 czerwca 2009. Z powodu umorzenia znacznej części oczyszczalni przekazanej w 2007 roku ZWiK Sp. z o.o. aportem kwota amortyzacji w nowym roku taryfowym w stosunku do roku obrachunkowego jest znacznie niższa i wynosi 564,8 tys. PLN (woda), 1 357,1 tys. PLN (ścieki) oraz 534 tys. PLN (koszty wydziałowe i ogólne). Amortyzacja (koszty bezpośrednie) ujęta w cenie za 1 m³ wody wynosi 516 806 PLN, natomiast w cenie za 1 m³ ścieków 1 279 761 PLN. Część amortyzacji (koszty bezpośrednie) została ujęta w opłacie stałej (abonamentowej) – dla wody: 48 009 PLN oraz dla ścieków: 77 356 PLN.
- W taryfie uwzględniono również amortyzację od środków trwałych, które zostały lub zostaną wytworzone w ramach projektu współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności i zostaną zakwalifikowane na stan środków trwałych w Mieście. Łączna kwota kosztów uwzględniona w nowej taryfie wyniesie z powyższego tytułu 180 tys. PLN. Koszty te nie stanowią dla Przedsiębiorstwa amortyzacji w rozumieniu Ustawy o rachunkowości oraz Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ponieważ będą eksploatowane na podstawie umowy dzierżawy, a czynsz dzierżawny będzie naliczany w wysokości odpowiadającej amortyzacji tych środków trwałych, koszty te zostały ujęte w ciężar usług obcych. Zgodnie z rachunkiem ekonomicznym ZWiK Sp. z o.o. planując ceny do nowej taryfy powinien uwzględnić wszystkie uzasadnione koszty swojej działalności wodociągowo-kanalizacyjnej. Takimi kosztami są bez wątpienia koszty związane z użytkowaniem majątku trwałego, czyli amortyzacja, czynsz dzierżawny. Dotyczy to także kosztów amortyzacji naliczanej od środków trwałych eksploatowanych na podstawie umów cywilnoprawnych, które są lub będą własnością Gminy Miasta Racibórz (dotyczy to między innymi środków trwałych powstałych w ramach Projektu pn.: „Program kanalizacji sanitarnej gmin dorzecza Górnej Odry z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków w Raciborzu – etap I”, współfinansowanego przez Fundusz Spójności).
- W zakresie opłat za korzystanie ze środowiska przyjęto w pierwszej kolejności plan ilościowy zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w roku obowiązywania nowych taryf, a następnie wyliczono wielkości opłat.
- Do niezbędnych przychodów dotyczących zaopatrzenia wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków doliczono podatek od nieruchomości naliczony od wartości środków trwałych, które powstaną w ramach Projektu pn.: „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu”, współfinansowanego przez Fundusz Spójności.
- W zakresie należności nieregularnych Przedsiębiorstwo przeprowadziło analizę zmian stanu należności za rok obrachunkowy. Przeprowadzona analiza wykazała, że wielkość należności nieregularnych w analizowanym okresie wyniosła w sumie 46 tys. złotych. Bazując na powyższych danych, przyjęto, że rezerwa na należności nieregularne wynosić będzie w okresie obowiązywania nowych taryf 47,3 tys. złotych w podziale na wodę i ścieki.
- Koszty zużycia energii zaprognozowano przy uwzględnieniu wskaźnika 15% wzrostu wartości z roku obrachunkowego. Jest to konieczne, gdyż wartości z roku obrachunkowego nie odzwierciedlają w pełni obecnych cen energii, a ponadto należy się spodziewać dalszego wzrostu cen energii w 2009 roku, co wpłynie bezpośrednio na koszty funkcjonowania ZWiK Sp. z o.o. w okresie trwania prognozowanej taryfy (II półrocze 2008 i I półrocze 2009).
- Wynagrodzenia skalkulowano w oparciu o plan funduszu płac na rok 2008/2009. Na dość znaczny wzrost tej pozycji kosztowej wpływ mają przede wszystkim planowane wypłaty odpraw, oraz konieczność dostosowania płac do warunków rynkowych i lokalnego rynku pracy. Ponadto w kosztach ogólnych uwzględniono koszty związane z wynagrodzeniami pracowników JRP (dawniej PIU). Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8.11.2007 r. w sprawie wskaźników przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r. – Dz. U. Nr 212, poz. 1559 określa maksymalny wskaźnik wzrostu w IV kwartale 2008 roku na poziomie 10%. Ponieważ plan taryfy obejmuje III, IV kwartał 2008 roku i pierwsze półrocze 2009 roku założono 10% wzrost kosztów wynagrodzeń oraz ich pochodnych. Słuszność założeń potwierdzają również obserwowane tendencje w zakresie kształtowania się dynamiki wzrostu wynagrodzeń w gospodarce, w tym w sektorze zaopatrzenia w wodę (patrz wykres poniżej).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

- Zgodnie z § 11 pkt 1. Rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzania taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków „...dla dokonania alokacji na taryfowe grupy odbiorców usług, uzasadnione koszty pośrednie, wspólne dla wszystkich rodzajów działalności gospodarczej związanej ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzeniem ścieków, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne dzieli na poszczególne rodzaje prowadzonej działalności gospodarczej oraz na poszczególne taryfowe grupy odbiorców usług...” dokonano alokacji kosztów wydziałowych oraz ogólnozakładowych na koszty związane z zaopatrzeniem w wodę oraz koszty związane z odprowadzaniem ścieków.
- Marża zysku została ustalona dla zaopatrzenia w wodę na poziomie 2,5%, natomiast dla odprowadzania i oczyszczania ścieków na poziomie 9,2% dla pierwszej grupy taryfowej obejmującej gospodarstwa domowe oraz pozostałych odbiorców nieujętych w grupie drugiej. Dla drugiej grupy taryfowej marża wynosi 18,2% niezbędnych przychodów. Marża zysku jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, szczególnie w aspekcie umowy delegacji częściowej dotyczącej modernizacji oczyszczalni ścieków oraz znacznego spadku wartości amortyzacji.

Wyżej przedstawiony sposób kalkulacji i ujęcia niezbędnych przychodów jest w pełni zgodny z:

- **Rozporządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzania taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,**
- **normą ramowej dyrektywy wodnej UE „zanieczyszczający płaci”, której wypełnienie jest szczególnie istotne w aspekcie realizacji Projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu”, który jest współfinansowany ze środków z Funduszu Spójności. Implementacja tej zasady jest jedną z podstawowych kryteriów i wytycznych dotyczących korzystania z pomocy finansowej Funduszu Spójności.**

5. Rodzaje cen i stawek opłat

Na podstawie kryteriów określonych w rozdziale II rozporządzenia przyjęto, że Przedsiębiorstwo stosować będzie taryfę wieloczonową obejmującą:

- ceny za metr sześcienny dostarczanej wody oraz za metr sześcienny odprowadzanych ścieków oraz,
- opłaty abonamentowe.

Stosowanie opłat abonamentowych, wynika z faktu występowania kosztów stałych (niezależnych od poziomu konsumpcji) ponoszonych przez Przedsiębiorstwo, a związanych z:

- utrzymywaniem stałej sprawności technicznej urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz gotowości świadczenia usług,
- obsługą handlową odbiorców, w tym koniecznością systematycznej rejestracji zużycia wody i ścieków oraz prowadzenia rozliczeń.

Wprowadzenie opłaty abonamentowej prowadzi do pełnego odzwierciedlenia w taryfie elementów generujących koszty w miejscu ich powstawania oraz do bardziej efektywnego zarządzania kosztami i płynnością Przedsiębiorstwa.

Ponadto, przyjęto następujące zróżnicowania w zakresie cen i stawek opłat:

- w przypadku ceny za metr sześcienny dostarczanej wody - jedna cena dla wszystkich odbiorców,
- w przypadku ceny za metr sześcienny odprowadzanych ścieków – dwie ceny dla dwóch grup odbiorców (wyodrębniono nową grupę „przemysł” ze względu na koszt oczyszczania ścieków o podwyższonych parametrach - podstawą wyodrębnienia drugiej grupy, w skład której wchodzi aktualnie pięć zakładów przemysłowych, są parametry zrzucanych do kanalizacji ścieków - według kontrolnych prób średnio-dobowych parametry w zakresie BZT5 znacznie przekraczają normy przyjmowane dla ścieków bytowych - 300-350 mgO₂/dm³, i wynoszą około 877 - 3049 mgO₂/dm³. Wpływa to na dość znaczny wzrost kosztów jednostkowych oczyszczania tychże ścieków, stanowiąc podstawę do naliczania wyższych cen za ich odbiór i oczyszczenie),
- w przypadku opłat abonamentowych w zakresie dostarczanej wody - różne stawki opłat w zależności od przypisanej części kosztów eksploatacji i utrzymania w gotowości urządzeń wodociągowych (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) z podziałem na odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy do 20 mm, powyżej 20mm do 40mm i powyżej 40mm oraz kosztu rozliczenia wodomierza,
- w przypadku opłat abonamentowych w zakresie odprowadzanych ścieków – różne stawki opłat dla odbiorców (z wyłączeniem odbiorców w lokalach w budynkach wielolokalowych) w zależności od przypisanej części kosztów eksploatacji i utrzymania w gotowości urządzeń kanalizacyjnych z podziałem na odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy do 20 mm, powyżej 20mm do 40mm i powyżej 40mm.

6. Metoda kalkulacji cen i stawek opłat

Kalkulacja cen i stawek opłat została dokonana w następującej kolejności:

- wyodrębnienie kosztów obsługi handlowej odbiorców oraz alokację części kosztów utrzymania i eksploatacji w odniesieniu do wody i ścieków, a następnie kalkulacja stawek opłaty abonamentowej w zależności od sposobu dokonywanych rozliczeń,
- ustalenie bazy kosztowej dotyczącej zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia i oczyszczenia ścieków, a w szczególności ustalenia kosztów bezpośrednich umniejszonych o tę część kosztów utrzymania i eksploatacji, która wyodrębniona została dla wyliczenia opłaty abonamentowej oraz alokację kosztów pośrednich odpowiednio przypisanych dla wody i ścieków,

- kalkulacja ceny wody jako wynik podziału wielkości planowanych niezbędnych przychodów w zakresie zaopatrzenia w wodę przez planowaną sprzedaż wody,
- kalkulacja ceny ścieków jako wynik podziału wielkości planowanych niezbędnych przychodów w zakresie odprowadzania ścieków przez planowaną sprzedaż ścieków,
- kalkulacja stawki opłaty za przyłączenie w oparciu o uśrednione koszty czynności przeprowadzenia odbioru robót wodociągowych i kanalizacyjnych. Opłatę za przyłączenie do wodociągu i sieci kanalizacyjnej skalkulowano w oparciu o średnie koszty związane z przeprowadzeniem odbioru robót wodociągowych, kanalizacyjnych. Koszt przeprowadzenia odbioru ogółem = **59,00 zł** w tym:
 - dojazd do miejsca odbioru sam. osobowy śr. ok. 6,5 km -----7,91 zł
 - udział w odbiorze dwie osoby ok. 1,0 godz. – -----31,44 zł
 - przeprowadzenie kontroli zabudowanych rur, studni ok. 15 min /osoba x 2 ----7,86 zł
 - sporządzenie protokołu odbioru ok. 0,5 godz. – -----7,86 zł
 - naniesienie na mapy wykonanego odcinka sieci ok. 15min/osoba -----3,93 zł

7. Skutki finansowe wprowadzenia nowej taryfy

Podstawowym narzędziem analizy porównawczej proponowanym przez rozporządzenie taryfowe jest porównanie przychodów przedsiębiorstwa z tytułu sprzedaży wody i ścieków w okresie obowiązywania nowych taryf oraz przychodów z roku obrachunkowego poprzedzającego wprowadzenie nowych taryf, w przypadku ZWiK Sp. z o.o.:

- okresu od 1 marca 2007 r. do 29 lutego 2008 r. stanowiącego tzw. rok obrachunkowy poprzedzający wprowadzenie nowych taryf,
- oraz okresu od 1 lipca 2008 r. do 30 czerwca 2009 r. tzw. rok obowiązywania nowych taryf.

Należy pamiętać, że wartości, które stanowią dla przedsiębiorstwa przychody, dla odbiorców stanowią koszt korzystania z usług ZWiK Sp. z o.o.. Zgodnie z Tabelą C „Ustalenie niezbędnych przychodów w roku obowiązywania nowych taryf” planuje się, że średni wzrost niezbędnych przychodów w zakresie zaopatrzenia w wodę przez ZWiK Sp. z o.o. w stosunku do ostatniego roku obrachunkowego (01.03.07 - 29.02.08) wyniesie 0,6%, natomiast w zakresie odbioru ścieków 2,8% (wartości dla cen za zużyty m³).

Łączne przychody przedsiębiorstwa w wyniku zmiany cen i stawek w nowej taryfie w stosunku do roku obrachunkowego poprzedzającego wprowadzenie nowych taryf, wzrastają o 9,3% w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz o 6,8% w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków.

W zakresie opłat abonamentowych w roku obowiązywania taryf 2007/2008 zgodnie z rozporządzeniem zastosowano nowe stawki zarówno dla wody jak i ścieków. Zastąpiły one obowiązującą w dotychczasowej taryfie (do roku taryfowego 2006/2007) stawkę opłaty abonamentowej zróżnicowanej jedynie w zależności od wielkości średnicy wodomierza, w jaki został wyposażony odbiorca. Podstawą kalkulacji stawek opłaty abonamentowej w nowej taryfie są koszty związane z utrzymywaniem w gotowości urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych (z podziałem na odbiorców wyposażonych w wodomierz główny o średnicy do 20 mm, powyżej 20mm do 40mm i powyżej 40mm) oraz obsługą handlową odbiorców, w tym koniecznością systematycznej rejestracji zużycia wody i ścieków oraz prowadzenia rozliczeń. Z tego względu zestawianie wielkości opłat abonamentowych w obowiązującej i w nowej taryfie jest nieadekwatne.

Na poziomie łącznych przychodów przedsiębiorstwa planowane przychody z opłat abonamentowych w roku obowiązywania nowej taryfy stanowiąć będą około 5,5%.

Analizując ww. zmiany procentowe należy pamiętać, że porównywane są wyłącznie przychody planowane do przychodów faktycznie osiągniętych, ale bez zachowania warunków pełnej

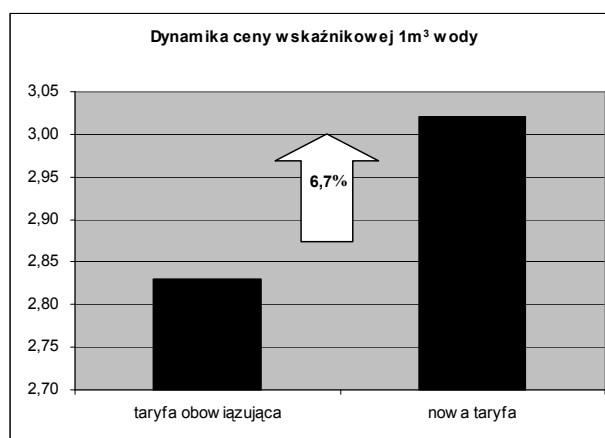
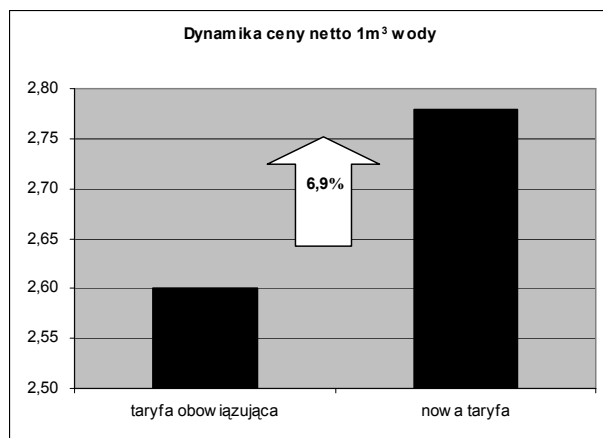
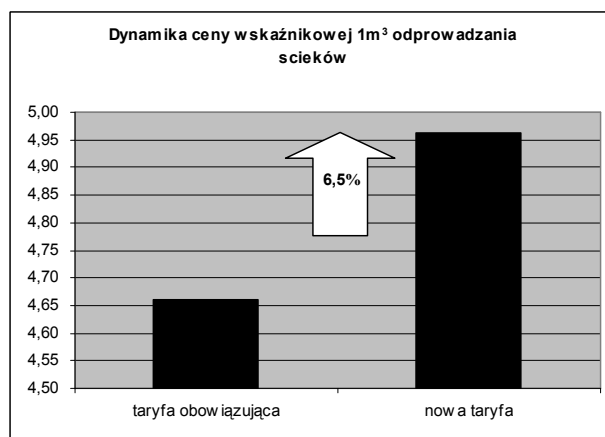
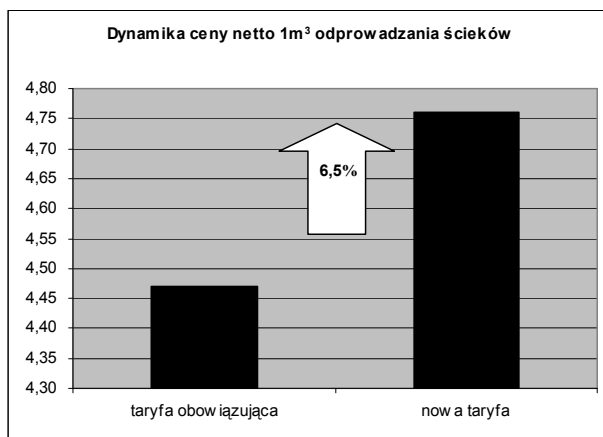
porównywalności. Zachowanie warunków pełnej porównywalności nie jest możliwe, ponieważ inne były w roku obrotowym, a inne są planowane w roku obowiązywania nowej taryfy wielkości sprzedaży wody i odbioru ścieków.

Analizując dynamikę cen, należy zauważyć, że w wyniku wprowadzenia nowych stawek zarówno dla zaopatrzenia w wodę jak i odbioru ścieków w zakresie opłat abonamentowych w roku obowiązywania nowych taryf (zgodnie z rozporządzeniem) bardziej porównywalnym podejściem jest badanie zmian dla cen wskaźnikowych. Cenę wskaźnikową w myśl zapisów rozporządzenia należy wyliczać jako sumę rocznych należności za dostarczoną wodę lub za odprowadzone ścieki, wynikającą z cen i stawek opłat w zł, podzieloną przez roczną ilość dostarczonej wody lub odprowadzonych ścieków.

Cena wskaźnikowa 1m³ wody w roku obowiązywania nowych taryf wzrasta o 6,7%, natomiast cena wskaźnikowa 1m³ odprowadzenia i oczyszczenia ścieków w roku obowiązywania nowych taryf, wzrasta o 6,5% dla gospodarstw domowych i o niecałe 2% dla przemysłu.

Dynamika cen bez uwzględnienia stawek opłat abonamentowych wykazuje umiarkowane, jednakże większe niż prognozowany wskaźnik inflacji, tempo wzrostu. Cena netto za 1m³ wody rośnie (ostatni rok obrotowy / rok obowiązywania nowych taryf) o 6,9%, natomiast cena netto za odprowadzane ścieki wzrasta odpowiednio o 6,5%.

Analiza dynamiki cen została przedstawiona na poniższych wykresach.

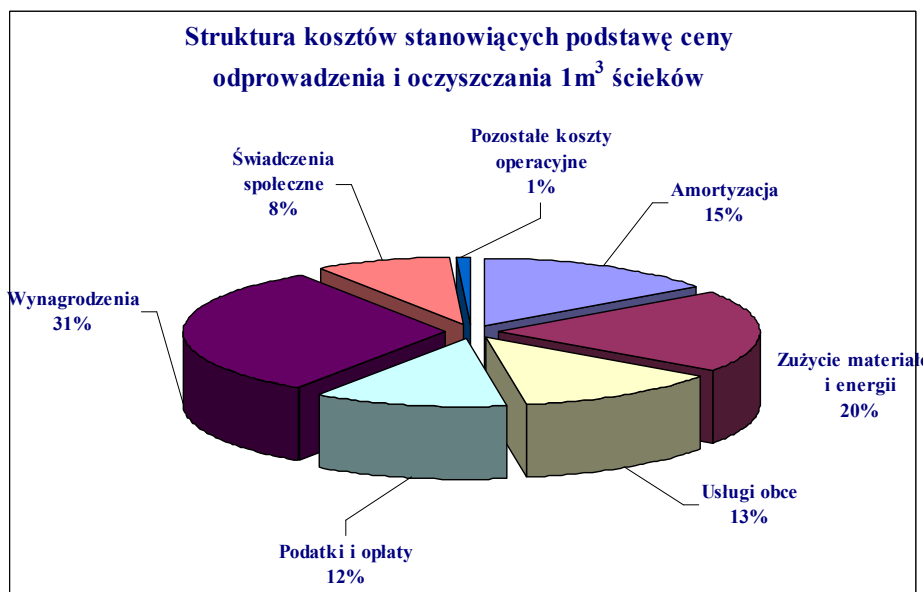
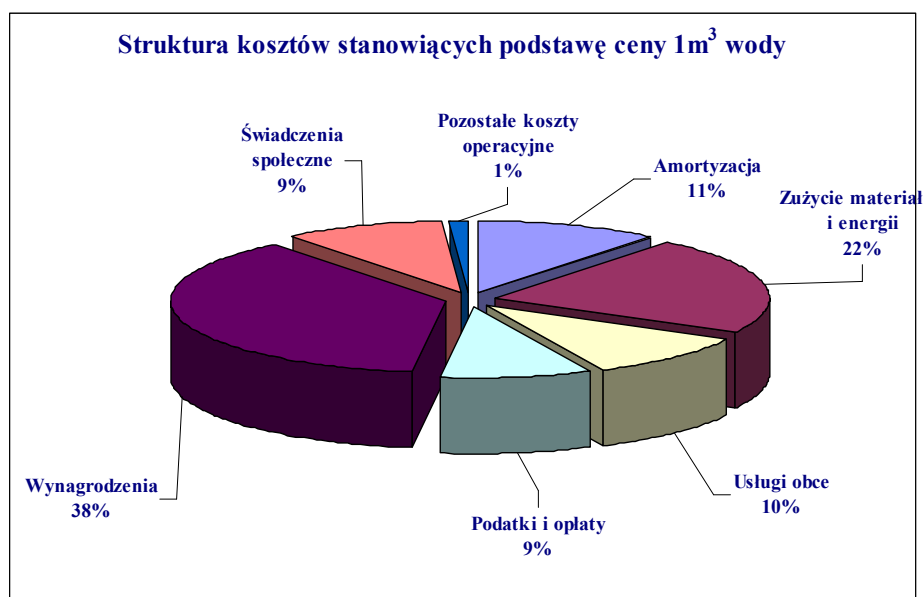

Analizując strukturę kosztów, będących podstawą kalkulacji ceny dostarczenia 1m³ wody, oraz strukturę kosztów stanowiących podstawę kalkulacji ceny 1m³ odprowadzenia i oczyszczenia ścieków można wyodrębnić kluczowe składniki kosztów w ujęciu rodzajowym, których zmiana wielkości w widoczny

sposób zmienia także udziały w ogólnej strukturze tych kosztów. Oznacza to w praktyce dużą wrażliwość ceny w wyniku zmiany tych kosztów.

Wśród kosztów stanowiących podstawę kalkulacji ceny dostarczenia 1m^3 wody największy udział mają wynagrodzenia, bo aż 38%. Wraz ze świadczeniami społecznymi i amortyzacją stanowią one blisko 60% kosztów istotnych dla kształtowania poziomu ceny 1m^3 wody. Wśród kosztów stanowiących podstawę kalkulacji ceny odprowadzenia i oczyszczenia 1m^3 ścieków największy udział mają podobnie jak dla kosztów stanowiących podstawę kalkulacji ceny dostarczenia 1m^3 wody, wynagrodzenia - 31% i amortyzacja – 15%. Łącznie stanowią one blisko połowę kosztów istotnych dla kształtowania poziomu ceny 1m^3 ścieków. Sytuację w zakresie struktury kosztów dla ceny wody i ścieków w nowej taryfie 2008/2009 przedstawiono na poniższych wykresach.

8. Spis tabel obliczeniowych

Do niniejszego uzasadnienia załączono zestaw obowiązkowych tabel obliczeniowych wyszczególnionych w rozporządzeniu. Wartości pieniężne w tabelach zostały podane w złotych, w cenach netto, tj. bez uwzględnienia podatku VAT.

Spis tabel stanowiących **załącznik nr 2** do wniosku o zatwierdzenie taryf:

Tabela A.	Porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy dotyczącej zaopatrzenia w wodę
Tabela B.	Porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy dotyczącej odprowadzania ścieków
Tabela C.	Ustalenie poziomu niezbędnych przychodów.
Tabela D.	Alokacja niezbędnych przychodów według taryfowych grup odbiorców usług
Tabela E.	Współczynniki alokacji w roku obowiązywania nowych taryf
Tabela F.	Kalkulację cen za wodę i odprowadzanie ścieków metodą alokacji prostej.
Tabela G.	Zestawienie przychodów według taryfowych grup odbiorców usług, z uwzględnieniem wielkości zużycia oraz cen i stawek opłat w roku obowiązywania nowych taryf w złotych.
Tabela H.	Skutki finansowe zmiany cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.